

TYÖTURVALLISUUSASIAKIRJA

1. YLEISTÄ

1.1 TYÖTURVALLISUUSASIAKIRJAN TARKOITUS

Tämä turvallisuusasiakirja on rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen rakennustyön turvallisuudesta 26.3.2009/205 8 §:n mukainen rakennustyön suunnittelua ja valmistelua sekä rakennustyön toteuttamista varten laadittu asiakirja. Tämä asiakirja sisältää myös asetuksen 8§:n mukaiset kirjalliset turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet.

Asiakirjan tarkoituksena on antaa rakennushankkeen ominaisuuksista ja luonteesta aiheutuvat ja sen toteuttamiseen liittyvät tarpeelliset turvallisuustiedot.

Tämä asiakirja on urakkaohjelman liite ja se täydentää muiden asiakirjojen työsuoritusta koskevia määräyksiä. Turvallisuusasiakirjan tiedot, suunnitelmat ja niistä johtuvat turvallisuustoimenpiteet käsitellään yhteistyössä ennen urakan alkua aloituskokouksessa. Tilaajalla on oikeus antaa myöhemminkin urakkaa koskevia tarkempia turvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita. Turvallisuusasiakirja ja työturvallisuuteen liittyvät dokumentit on pidettävä ajan tasalla. Asiakirjan tarkoituksena on antaa urakan ominaisuuksista ja luonteesta aiheutuvat ja sen toteuttamiseen liittyvät tarpeelliset turvallisuustiedot vaara- ja haittatekijöiden tunnistamiseksi, erityiset työturvallisuutta koskevat tiedot sekä menettelytapaohjeet ja säännöt, joita edellytetään rakennushankkeen eri osapuolilta. Jokaisen työmaalla toimivan urakoitsijan ja itsenäisen työnsuorittajan on noudatettava tätä tilaajan laatimaa turvallisuusasiakirjaa ja siinä esitettyjä turvallisuusmääräyksiä ja muita velvoitteita. Urakoitsijan tulee ottaa huomioon tämän turvallisuusasiakirjan tiedot urakkahintaa laskiessaan.

1.2 PÄÄTOTEUTTAJA

Urakoitsija toimii tässä urakassa pääurakoitsijana ja lainsäädännön (VNa205/2009) tarkoittamana päätoteuttajana ja vastaa päätoteuttajan velvollisuuksista lukuun ottamatta työkohteita, joilla on jo tilaajan ilmoittama päätoteuttaja. Päätoteuttajan tulee laatia kirjallisesti työturvallisuutta koskevat suunnitelmat VNa 205/2009 10 ja 11§ mukaisesti.

Urakoitsijan on välittömästi korjattava tilaajan edustajan toteamat työturvallisuutta vaarantavat viat ja puutteellisuudet, joista hän on urakoitsijalle ilmoittanut. Jos urakoitsija kuitenkin laiminlyö työturvallisuutta tai liikenteen hoitoa koskevan korjausvaatimuksen, on tilaajalla oikeus tehdä tai teettää korjaustyö asiakirjojen ja viranomaismääräysten edellyttämään kuntoon ja periä syntyneet kustannukset urakoitsijalta. Tilaajalle ei siirry tämän työturvallisuusasiakirjan perusteella mitään päätoteuttajan tätä urakkaa koskevia velvoitteita.

1.3 YHDYSHENKILÖT

Työmaan turvallisuudesta vastaavista henkilöistä sekä tilaajan turvallisuusasioista vastaavat henkilöt nimetään urakkasopimuksessa ja niissä mahdollisesti tapahtuneista muutoksista pidetään työmaakokouksissa ajan tasalla olevaa luetteloa. Rakennuttajan puolelta turvallisuudesta vastaa tilaajan nimeämä henkilö, joka huolehtii VNa 205/2009 5-9 §:ssä tarkoitetuista turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevista tilaajan/rakennuttajan suorittamista toimenpiteistä.

2. TYÖALUE JA SEN OLOSUHTEET

2.1 RAKENNUSPAIKKA

Rakennuskohteina ovat eri puolilla Ilmajoen kuntaa sijaitsevat yleisen liikenteen kadut ja kunnan omistamien kiinteistöjen piha-alueet.

2.1.1 Nykyinen kunnallistekniikka

Työkohteet ovat sorapäällysteisiä katuja tai pihvoja, joissa on kaapeleita ja johtoja, reunatukia, liikenteenohjaus- ja valaistuslaitteita sekä kiveyksiä ja istutuksia.

2.1.2 Liikenne

Työalueilla on ajoneuvo- ja jalankulkuliikennettä. Liikenne voidaan katkaista vain erikseen sovittavissa kohteissa. Liikennejärjestelyt toteutetaan hyväksytyjen suunnitelmien ja/tai sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Kun päällystettävä tieosa on luovutettu urakoitsijalle, vastaa se liikennemerkkeistä ja -järjestelyistä vain niiltä tieosan kohdilta, jotka välittömästi liittyvät päällystetyön tekemiseen. Muilta osin niistä vastaa tilaaja.

Urakoitsijan työnjohdon tai muun työstä vastaavan henkilön pätevyysvaatimuksena on Tieturva II-koulutuksen tai vastaavan liikenteelle vaarallisen työn työturvallisuuskoulutuksen hyväksyty suorittaminen. Työntekijöillä tulee olla Tieturva I tai vastaavan koulutuksen pätevyys.

3. VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT

3.1 KUVAUS TEHTÄVISTÄ TÖISTÄ

Työkohteissa tehtävät työt käsittävät liikennejärjestelyt, työkohteen suojaukset, jysintätyöt, kansistojen säätötyöt, asfaltin levitys- ja tiivistystyöt, työalueen siistimisen sekä alustan muotoilu- ja tiivistystöitä.

3.2 KOHTEEN TYYPILLISET TYÖTURVALLISUUSRISKIT

Urakan työt ovat olosuhteiltaan ja sisällöltään tyypillisiä vilkkaassa taajamaympäristössä suoritettavia päällystystöitä. Liikkumisturvallisuuden kannalta tulee erityisesti huomioida ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen samassa tasossa sijaitsevat risteämiset sekä työskentely kevyen liikenteen väylillä.

Työlle tyypillisiä työturvallisuusriskejä ovat työntekijöiden ja työkoneiden liikkuminen liikenteellä olevalla katualueella sekä työmaasta aiheutuva vaaratekijä muulle liikenteelle ja jalankululle.

4. RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA

4.1 YLEISTÄ TYÖN SUORITUKSESTA

Ennen jysintätöiden aloittamista urakoitsijan on selvitettävä liikennevaloristeysten tunnistesilmukoiden sijainnit ja sovittava niiden kohdalla tehtävistä jysintätöistä tilaajan edustajan kanssa. Kaapelit ja muut maanalaiset laitteet on myös selvitettävä, mikäli työhön liittyy kaivutöitä.

4.2 TYÖALUEET

Päätoteuttajan on laadittava työaluesuunnitelma ja siihen liittyvä liikennejärjestelysuunnitelma ja esitettävä tilaajan hyväksyttäväksi. Työaluesuunnitelmassa on esitettävä työmaan suojaus- ja merkitsemistoimenpiteet ja ne on suunniteltava ja toteutettava siten, että sekä työmaalla työskentelevien työturvallisuus että työmaan ulkopuolisten turvallisuus on varmistettu.

4.3 HENKILÖSUOJAIMET

Työ on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu vaaraa urakka-alueella työskenteleville, liikkuville tai asuville henkilöille. Jos tapaturman tai sairastumisen vaaraa ei voi rajoittaa riittävästi työolosuhteisiin kohdistuvilla toimenpiteillä, työnantajan on hankittava työntekijöiden käyttöön henkilösuojaimet (VNp 1407/93).

Liikennealueilla työskennellessä tulee ottaa huomioon varoitusvaatetuksesta annetun standardin (EN 471:1994) vaatimukset (huom. luokitus 1-3, jossa luokka 3 vaativin). Liikenteen ohjauksessa ym. vastaavassa työssä edellytetään luokan 3 ja muissa töissä luokan 2 varoitusvaatetusta. Kuhunkin työvaiheeseen liittyvien henkilösuojainten valinnan ja käytön tulee perustua urakoitsijan vaaran arviointiin. Tilaaja edellyttää suojakypärää käytettävän VNp 205/2009 tarkoittamissa töissä sekä muutenkin aina, kun työhön liittyy pään kohdistuvan iskun vaara. Lisäksi edellytetään litistymis- ja nauhaan astumissuojalla varustettujen turvakenkien ja vähintään luokan 2 mukaisen varoitusvaatetuksen käyttöä kaikilta työalueella työskenteleviltä työntekijöiltä.

Tilaaja edellyttää suojakypärää käytettävän VNp

205/2009 tarkoittamissa töissä sekä muutenkin aina, kun työhön liittyy pään kohdistuvan iskun vaara. Lisäksi edellytetään litistymis- ja nauhaan astumissuojalla varustettujen turvakenkien ja vähintään luokan 2 mukaisen varoitusvaatetuksen käyttöä kaikilta työalueella työskenteleviltä työntekijöiltä.

Jokaisella työntekijällä on työalueella liikkueessaan näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste. Työntekijän tunnisteessa tulee olla työnantajan nimi.

4.4 RAKENNUSTYÖVÄLINEET, KONEET JA LAITTEET

Työvälineiden, koneiden ja laitteiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja täyttää työturvallisuusvaatimukset. Ne on varustettava sellaisilla apulaitteilla, ettei käsiteltäville tarvikkeille, valmiille työn osalle tai ympäristölle aiheuteta vahinkoa. Työvälineiden käytössä ja tarkastuksissa tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 12.6.2008/403. Myös työnjohton käyttämät ajoneuvo tulee varustaa erillisellä vilkkuvalla varoitusvalaisimella. Päätoteuttajan tulee tehdä ja dokumentoida työturvallisuuslain (738/2002) VNp 403/2008 (Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta) ja VNp 205/2009 edellyttämät käyttöönotto-, määräaika- ja kunnossapitotarkastukset.

Päällystetöissä oleva ajoneuvo on varustettava ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen N:o 1256/92 mukaisella peruutushälyttimellä.

Ajoneuvolla tarkoitetaan tässä yhteydessä kuorma-autoa, maansiirtoautoa, tiehöylää ja kuormauskonetta sekä sellaista jyrää, jonka paino on suurempi kuin 7 tonnia.

4.5 TERVEYDELLE JA YMPÄRISTÖLLE HAITALLISET AINEET JA MATERIAALIT

Päätoteuttaja vastaa, että työmaalla noudatetaan voimassa olevia työntekijöiden suojaamista koskevia asetuksia ja määräyksiä. Vastuu käsittää myös työssä käytettävien aineiden ja materiaalien ympäristönsuojelun huomioon ottamisen.

4.6 PALOSUOJELU

Jokainen urakoitsija on velvollinen kiinnittämään huomiota paloturvallisuuteen ja toimimaan vastuualueellaan niin, ettei tulipalon vaaraa synny ja noudattamaan viranomaisten antamia suojeluohjeita sekä työmaalla erikseen laadittuja ohjeita. Pää toteuttajan on ennen työn alkua tehtävä erillinen selvitys palovaaraa aiheuttavista työvaiheista ja menetelmistä, rakennusaineista sekä valmiista rakennusosista. Tulitöitä tekevillä työntekijöillä on oltava tulityökoulutus ja sen osoittamiseksi tulityökortti. Pää toteuttaja laatii ja luovuttaa rakennuttajalle luettelon kaikista työmaalla toimivista tulityökortin omaavista henkilöistä.

4.7 PÖLYN LEVIÄMISEN ESTÄMINEN

Pölyämistä tulee vähentää mm. työmaateiden pölynsidonnalla, ympäristöön kulkeutuneen pölyn ja lian nopealla poistamisella, käytettävien kiviainesten kastelulla ja/tai yksittäisten varastokasojen peittämisellä.

4.8 MELUA AIHEUTTAVAT TYÖT

Työstä ympäristölle aiheutuvan melun osalta pää toteuttajan on otettava huomioon ja huolehdittava ympäristönsuojelulaki 2008/86 60 §:n mukaisesta, erityisen häiritsevää melua aiheuttavia tilapäisiä toimintoja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.

5. YMPÄRISTÖN SUOJAUS

5.1 TYÖMAAN SUOJAAMINEN

Työmaan aitaamisessa ym. merkitsemisessä on otettava huomioon työn luonteen edellyttämät vaatimukset ja toteuttamisedellytykset sekä työntekijöiden turvallisuuden kannalta että ympäristön aiheuttamista lähtökohdista.

5.2 YMPÄRISTÖN PUHTAANAPITO

Työt on järjestettävä siten, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia likaantumista aiheuttavia haittavaikutuksia. Työssä urakoitsijan haltuun tuleva aines ja materiaali tulee loppusijoittaa tai käsitellä määräysten ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Ilmajoella 30.4.2025

Jari Alatalo
kunnallistekniikan päällikkö